

Русенският университет – 70 години с лице към знанието, младостта и бъдещето

Празничните 11 и 12 ноември 2015 г., наситени със събития, свързани със 70-годишния юбилей на Русенския университет „Ангел Кънчев“, за пореден път представиха значимостта на университета в Централен северен район и зададоха ярко начало на следващото десетилетие от живота на русенската Алма Матер.

11 ноември 2015 г.

С концерт на Духовия оркестър на Русе и **фотоизложба с исторически кадри** от развитието на Русенския университет започнаха честванията на юбилея на висшето училище. Експозицията от 26 пана „Русенският университет – измерения на настоящето, траектории на бъдещето“ бе подредена в Доходното здание и беше открита от ректора чл.-кор. проф. Христо Белоев, областния управител на Област Русе доц. д-р Стефко Бурджиев и кмета на Община Русе Пламен Стоилов.

да се потопим в необятния научноизследователски принос на студентите и преподавателите”, каза той.

Изключителният потенциал, който носи Русе, се дължи на Русенския университет, каза в приветствието си кметът на общината Пламен Стоилов. Без хората, които получават подготовката си в университета, не бихме могли да реализираме важните за региона стратегии и проектите в града, заяви той пред аудиторията.

В момента Русенският университет има осем факултета, от които четири инженерни и четири

Скъпи читатели,

Пътят е като живота – има начало и... безкрай. Начинът, по който извървяваме своя път, зависи от самите нас – да спрем, да помислим, да решим, да изберем посока и цел. Да осмислим изминатото разстояние, да останем там, където сме, или да продължим напред – всичко това се влияе от нашия избор и мотивация.

Един миг от пътя на университета са тези 70 години – миг на развитие и изграждане, миг на успехи и послания. За историята това е миг, но за нас, съвременниците на градежа, това е един цял живот, изпълнен с устрем и победи.

Разлиствайки страниците на този брой, искрено се надявам да съпреживеете началото и безкрая на пътя, по който Русенският университет върви благополучно към следващото десетилетие на своето израстване.

Доц. д-р Аделия Манукова
Главен редактор

„Още от първия ден на създаването си, 12 ноември 1945 година, днешният Русенски университет винаги е следвал изискванията на времето, винаги е имал стремежа да подготвя професионалисти в различни области и да се утвърждава като средище на знанието, науката и иновациите”, каза ректорът при откриването.

В изложбата е показан дългият път, извървян от университета – от идеята за висше училище по селскостопанска техника и утвърждаването му като една от най-добрите политехники в страната, до заемането на стабилна позиция сред университетите у нас и в Европа. Фотосите показват строежа на сградата на ректората, откриването на новите корпуси и Канев Център, удостояването на Канцелера на Федерална република Германия Ангела Меркел с почетното звание „Доктор хонорис кауза на Русенския университет”.

Областният управител доц. д-р Стефко Бурджиев изтъкна ролята на Русенския университет в Североизточна България. „Днес с гордост бихме могли

хуманитарни, както и два филиала – в Разград и в Силистра. Обучава над 9 хиляди студенти в 23 професионални направления. Има 54 бакалавърски специалности и над 70 магистърски. Акредитирал е 45 научни специалности за обучение в ОНС „доктор”.

Тържествените събития продължиха с представянето на **книгата „Ректорите”**, отразяваща развитието на университета през погледа на неговите ръководители в 13 интервюта, очерци, спомени и документи, които „пречупват историята” през погледа на ректорите. „Книгата разлиства страниците на паметта. Тя има желанието да бъде приета като своеобразен корабен дневник, който описва дните на едно общо пътуване с надеждата, че под притихналите води утре ще открием съкровище”, споделят авторите ѝ – д-р Велислава Донева, д-р Веселина Антонова, д-р Мира Душкова, доц. Руси Русев и проф. Юлиана Попова.

Продължава на стр. 2

С Указ № 208 от 19.10.2015 г. Министерският съвет на Република България удостои ректора на Русенския университет чл.-кор. проф. д-р Христо Белоев с орден „Св. св. Кирил и Методий” първа степен за големите му заслуги в областта на образованието и науката. В двата мандата като ректор на Русенския университет чл.-кор. проф. Христо Белоев успя успешно да разшири и развие ролята на университета не само в региона, но и в национален и международен мащаб. Особени са заслугите му и в областта на земеделската наука в страната и в чужбина, както и за създаване на научна школа за развитие на земеделието.

На 11.12.2015 г. инж. Георги Господинов, магистърска програма „Електроника” спечели Първо място в категорията „Технически науки” на IX издание на Националния приз „Студент на годината 2015” и достойно представи Русенския университет за втора поредна година.

В БРОЯ

70 години с лице към знанието, младостта и бъдещето	2, 3, 4
Това е моят университет	5
Научни форуми на университета	6, 7, 8, 9
Гражданска дискусия с Мария Габриел	10
Нови научни степени и академични длъжности	10
Студентска олимпиада по Компютърна математика	10
70 мига от историята в картини	11
Клуб „Илия Бешков”	11
Светлина за изкуство и знание	12
Университетски стъпки в педагогиката	12
Крайовската спогодба	12
Магията да бъдеш Дядо Коледа	13
Международен ден на хора с увреждания	14
Чуждестранните студенти...	14
60 години университетски спорт	15, 16

70 години с лице към знанието, младостта и бъдещето

Продължение от стр. 1

Разказът започва от първия ректор Карл Славомиров Хибаум и стига до настоящия чл.-кор. проф. д-н Христо Белолев. Изградените образи показват епохата, в която са работили, промените в социалната и икономическата среда и развитието на университета.

Фотоизложба „Русенският университет – измерения на настоящето, траектории на бъдещето“ в Доходното здание

Четири от общо 13-те ректори, ръководили Русенския университет в годините, присъстваха на представянето – проф. Митю Кънев, проф. Атанас Митков, доц. Марко Тодоров и чл.-кор. проф. Христо Белолев. Те направиха предложение засл. проф. Иван Неделчев да бъде удостоен с почетното звание „Доктор хонорис кауза на Русенския университет“ заради приноса му в развитието на висшето училище и съхраняването на неговата история.

Представяне на книгата „Ректорите“

Честванията продължиха с кръгла маса „70-годишна шафета на поколенията – траектории на успеха“, разделена в две секции – 1. секция „Успешна кариера на випусниците на Русенския университет“, с участието на алумни и бизнес партньори на университета и други заинтересовани страни, професионалните студентски клубове на университета; и 2. секция „Академичният път на преподавателя в Русенския университет“, с участието на бивши и настоящи преподаватели и служители и други заинтересовани страни.

В заседанието на 1. секция на кръглата маса студенти, завършили Русенския университет, споделиха опита си и разказаха за своята реализация в различни области на икономиката. Резултатите от анкетата сред випусниците, представена на дискусиата, показа, че завършили висшето си образование в Русе работят в различни европейски и български фирми и организации, развиват успешен собствен бизнес и се реализират в обществен и политическия живот. В страницата на Русенския университет ще бъде създадена рубрика, в която да се представят „Историята на успеха“ на завършилите студенти.

В заседанието на 2. секция на кръглата маса настоящите преподаватели споделиха своя опит от работата с изявени студенти, предостави се информация за успеха им на национални и международни прояви. Бившите преподаватели се върнаха назад във времето и разказаха за ентузиазма си като млади преподаватели и огъня, с който са запалвали студентите за развитие и знание.

На Тържествена церемония по награждаване на заслужили представители на академичната общност в Канев Център на Русенския университет бяха наградени 152 представители на академичната общност – изявени преподаватели и служители, ръководители на професионални и културни клубове и формации, бивши зам.-ректори, главни секретари, декани на

факултети и директори, с юбилейни значки, дипломи и грамоти за приноса им в развитието на Русенския университет. На церемонията бяха обявени и отличени с грамоти победителите в художествено-творческия конкурс „Моят университет е вече на 70“. В категория „Литературно творчество“ първо място спечели Миглена Цветкова, специалност БЕИ, 2 курс; второто място си поделиха Сениха Масуркова, специалност Право, 3 курс; и Ралица Петкова, специалност НУПЧЕ, 3 курс. Бетина Ковачева от Филиал Силистра беше класирана на трето място. В категория „Изобразително изкуство и дизайн“ журито отличи Нели Николова, специалност Промишлен дизайн за керамични пластики. С проекта си за мозайка Николета Куцарова и Станислава Стефанова спечелиха второ място, а Виктория Минева завоюва третото място.

12 ноември 2015 г.

Тържествена церемония по награждаване на заслужили представители на академичната общност

С отдаване на почит пред паметника на патрона на Русенския университет Ангел Кънчев, по случай 165-годишнината от рождението му, започна Денят на Русенския университет – 12 ноември. Ректорът откри тържеството, а студенти припомниха най-важните моменти от житейския път на Ангел Кънчев. Венец пред монумента, разположен пред сградата на Ректората, поднесоха членове на Студентския съвет на университета. На церемонията присъстваха посланикът на Индонезия в България Н. Пр. Бунян Саптомо, носители на почетното звание „Доктор хонорис кауза“, ректори на висши училища от България и чужбина, бивши и настоящи преподаватели.

Във фойето на Ректората ректорът на Русенския университет чл.-кор. проф. Христо Белолев, директорът на Регионална библиотека „Любен Каравелов“ Теодора Евтимова и началникът на отдел „Държавен архив“ в Русе Стефка Маринова откриха изложбата „70 години Русенският университет с пулса на времето“. Документи и фотографии пазят историята от идеята за разкриване на висше училище в Русе, до 90-те години на миналия век, когато с решение на Народното събрание Висшето техническо училище „Ангел Кънчев“ се преобразува в Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Откриване на експозицията „Русенският университет – Летопис на растежа“

Експозицията „Русенският университет – Летопис на растежа“ отвори врати за първите си посетители, но идеята за създаването ѝ датира още от далечната 1971 г. Експозицията бе открита от двама ректори – чл. кор. проф. Христо Белолев и проф. Митю Кънев, заедно с председателя на Общото събрание проф. Борислав Ангелов. Доц. д-р Атанас Колев направи първото дарение за експозицията, като предостави албум с фотографии на първия випуск дипломирани инженери от 1957 г.

Продължава на стр. 3

70 години с лице към знанието, младостта и бъдещето

Продължение от стр. 2

Интерактивен под, 40 телевизионни монитора с аудиовизуално съдържание, 4 дисплея с дигитално съдържание и поредица от мултимедийни прожектори пресъздават историята на университета. Радиостанция, слушалки, стар микрофон, първите томове на научните трудове от Научната конференция на университета, първи броеве на вестник „Студентска искра“ и др. са изложени във витрини.

Откриване на експозицията „Русенският университет – Летопис на растежа“

Гостите успяха да видят фотоси и архивни видеокадри от посещения на държавници във висшето училище, моменти от живота на студентите преди повече от половин век, превръщането на първото държавно извънстолично висше техническо училище в Русенски университет.

Тематично-експозиционният план и цялостната концепция са дело на проф. Николай Ненов, директор на Регионален исторически музей – Русе, а автор на концепцията за дигиталното съдържание е директорът на Арена медиа Димитър Липовански.

В Канев Център се проведе **Международната лидерска конференция „Добри практики и перспективи за развитието на висшето образование и науката“** с участието на ректори на университети от страната и чужбина, изявени учени и общественици. Ректорът чл.-кор. проф. Христо Белоев запозна гостите със спектъра на научните изследвания и образователните постижения на Русенския университет, както и с вижданията на академичната общност за развитието на висшето образование у нас. Повече от 70 ректори и представители на партньорски университети от България и чужбина, изявени учени и общественици се включиха в дискусиите. Специално поздравление към участниците поднесе Н. Пр. Бунян Саптомо, в чиято гостуваща делегация бяха ректорите на едно държавно и едно частно висши училища.

Международната лидерска конференция „Добри практики и перспективи за развитието на висшето образование и науката“

Кръглата маса „Това е моят университет“, с участието на почетните доктори ДНС на Русенския университет, бе специален акцент в честването за 70-ия рожден ден на Русенския университет. Проф. Митю Кънев, проф. Атанас Митков, акад. Иван Радев, Соня Руф-Увалиева, д-р Рейнхард Бауермайстер, проф. Самуел Рефетов, проф. Владимир Крочко, проф. Валентин Недефф и проф. Артур Шпеер бяха дълбоко развълнувани от презентацията, представена от председателя на Общото събрание проф. Борислав Ангелов, която припомни мигове от тяхното удостояване с най-високото академично признание на Русенския университет – почетната титла *Доктор Хонорис Кауза*.

В словото си при откриването на срещата ректорът чл.-кор. проф. Христо Белоев специално благодари на всеки от тях за активното сътрудничество

с Русенския университет, за помощта и подкрепата в научноизследователските инициативи, за разширяването на сътрудничеството с академичните и културните организации. В протеклите неформални разговори след това всеки от високите гости сподели положителните впечатления от развитието на университета и визията си за бъдещето му.

Кръглата маса „Това е моят университет“

Веднага след срещата почетните доктори се включиха в **специалния прием**, на който ректорът прие над 70 поздравителни адреса и подаръци от управленски, дипломатически, академични и бизнес институции, както и от средни училища. Сред тях бяха Посолството на Индонезия в България, Институтът „Конфуций“ и Посолството на Китайската народна република, Посолството на държавата Палестина, Посолството на Украйна, Дипломатическата мисия на Република Казахстан.

Поздравителни адреси бяха връчени от Министерството на образованието и науката, Националната агенция за оценяване и акредитация, Министерството на здравеопазването, Министерството на туризма, Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Над 50 адреса и подаръци получи ректорът само от български и чуждестранни университети.

Връчване на поздравителни адреси

Освен поздравленията и адресите чл.-кор. проф. Христо Белоев получи Почетен знак за заслуги към БАН, Плакет на Дипломатическия институт към МВНР, а Националният браншов синдикат „Висше образование и наука“ при КНСБ обяви, че ще бъде отличен с приза „Ректор на 2015 г.“ на специална церемония в София.

Всички институции, поднесли поздравления, получиха от ректора Юбилеен плакет на Русенския университет.

Над 500 български и чуждестранни гости прие на **Тържествено събрание за 70-годишнината си Русенският университет** на 12 ноември в Канев Център. Сред официалните гости бяха вицепремиерът и министър на труда и социалната политика Ивайло Калфин, зам.-министърът на образованието проф. д-р Николай Денков, зам.-министърът на икономиката Даниела Везиева, областният управител на Област Русе доц. д-р Стефко Бурджиев, зам.-кметът на Русе д-р Страхил Карапчански, Негово високопреосвещенство Русенският митрополит Наум. Сред гостите бяха също посланикът на Република Индонезия Н. Пр. Бунян Саптомо, посланикът на държавата Палестина Н. Пр. Ахмед ал Мадбух, делегация от посолството на Китайската Народна Република и Института „Конфуций“, ръководителят на отдел „Наука“ в посолството на Федерална република Германия Йорг Шенк, носители на почетното звание „Доктор хонорис кауза“, ректори на чуждестранни и български висши училища, директори на училища, ръководители на бизнес и неправителствени организации.

Продължава на стр. 4

70 години с лице към знанието, младостта и бъдещето

Продължение от стр. 3

Вицепремиерът и министър на труда и социалната политика Ивайло Калфин заяви, че Русенският университет може не само да се похвали с доста впечатляваща история, но е един от най-активните, най-модерните и най-иновативните в България. „Университетът в Русе е пример как и в национално, и в международно сътрудничество един български университет може да дава качествено образование”, каза още Калфин.

Приветствие на Ивайло Калфин, зам.-министър председател на Р България

От името на Президента на България поздравителен адрес поднесе доц. Мартин Иванов, секретар по културата, духовните въпроси и националните идентичности. „Русенският университет все по-успешно задава високи образователни стандарти на национално и регионално ниво, следвайки най-добрите световни практики.

Тържествено събрание за 70-годишнината на Русенския университет

Благодарение на партньорството с утвърдени европейски университети, Вие успешно създадохте факултети с общи учебни програми и двойни дипломи, превръщайки университета в неразделна част от европейското образователно и научноизследователско пространство” – се казва в поздравлението на Росен Плевнелиев.

Приветствие на проф. Николай Денков, зам.-министър на образованието и науката

От името на канцлера на Федерална република Германия Ангела Меркел, която е и Доктор хонорис кауза, Йорг Шенк, ръководител на отдел „Наука” в Посолството на Германия в София, прочете поздравление, в което се казва: „Госпожа федералният канцлер Меркел Ви изпраща своите най-топли поздравии и сърдечни благопожелания и много съжалява, че днес не може да присъства тук лично. На удостояването със званието „почетен доктор” тя гледа, цитирам, „като на поръчение да продължава с всички сили да укрепва европейската идея за обединение – и то заедно с нашите български партньори.”

Във видеообръщение към аудиторията евродепутатът Мария Габриел

поздрави Русенския университет с юбилея и обяви, че кани отличните студенти от факултетите и филиалите на Русенския университет на посещение в Брюксел.

Приветствие на Йорг Шенк, ръководител на отдел „Наука” в Посолството на Германия

Официални приветствия направиха още председателят на Световната организация на инженерите проф. Микио Уеда, председателят на Съвета на ректорите в България и ректор на Медицинска академия – София, проф. д-р Ваньо Митев, ректори на чуждестранни университети, партньори на Русенския университет, областният управител на Област Русе доц. д-р Стефко Бурджиев, зам.-кметът на Община Русе д-р Страхил Карапчански, Негово високопреосвещенство Русенският митрополит Наум, изпълнителният директор на Сименс – България, д-р Боряна Манолова.

Ректорите проф. Митю Кънев, проф. Атанас Митков и доц. Марко Тодоров

Ректорът чл.-кор. проф. Христо Белоев получи Плакет на Министерството на образованието и науката и Плакет „Русе”. От своя страна той удостои с Юбилеен плакет ректорите проф. Митю Кънев, проф. Атанас Митков и доц. Марко Тодоров.

Празничен концерт на Русенската опера

Тържествата в чест на юбилея на Русенския университет завършиха с прекрасен празничен концерт на Русенската опера с участието на Орлин Горанов, Крисия Тодорова и Мария Цветкова.

Тържествеността, музиката и топлите думи дадоха старт и ярко начало на следващото десетилетие от живота на русенската Алма Матер.

Материалът на стр. 1, 2, 3 и 4 е подготвен от доц. Анелия Манукова и Дирекция Връзки с обществеността

70 години с лице към знанието, младостта и бъдещето

Това е моят университет

Доц. д-р Анелия Манукова, доц. д-р Цветелина Харакчийска

По време на дискусиата на кръглата маса „Това е моят университет“, водена от проф. Борислав Ангелов и доц. Тая Грозева, с участието на почетните доктори ДНС на Русенския университет, всеки от високите гости сподели положителните впечатления от развитието на университета и визията си за бъдещето му:

Проф. Рейнхард Бауермайстер „Поздравявам всички факултети, но отправям и моите поздравления към ръководството на университета. Аз съм убеден и вярвам, че в бъдеще всички факултети ще развият още по-активно международна дейност. Този апел е много важен за мен, тъй като разбирам, че формулировката „да се работи навън“ трябва да добие все по-голяма значимост. Бавното развитие на отделните стъпки е също така важно, както мечтата и стремежът за смело развитие напред. Поздравявам университета по повод на неговата 70-годишнина и пожелавам на него и на нас една много добра съвместна работа за в бъдеще. Сърдечно благодаря!“

Проф. Владимир Кручко „Техническият факултет на Словакия университет по селско стопанство в Нитра си сътрудничи изключително успешно с Русенския университет „Ангел Кънчев“. Бихме желали всички наши и ваши научни издания да бъдат включени в реферирания бази данни на SCOPUS, за което се стараем да допринесем и с издаването на съвместни учебници и монографии – задача в дългострочен план. Желая да задълбочим сътрудничеството си и чрез работа по съвместни научни проекти. Бих искал да поздравя Русенския университет „Ангел Кънчев“ с празника. Желая на всички преподаватели, на целия университет много умни студенти, здраве и добро субсидиране от държавата!“

Проф. Самуел Рефетов

„Моят живот е пълен с неочаквания. Аз бях малък, когато напуснах Русе неочаквано. Също неочаквано се родих в Русе. Тогава градът беше малък, както и аз бях малък. И не очаквах да се върна в България или в Русе. Когато се върнах, бях по-голям, може би малко остарял. Русе винаги е бил град на културата. В Русе има бъдеще. И аз се чувствам длъжен, след като се върнах тук в града, да помогна на Русе и на университета чрез възможностите, които имам. Оставам на ваше разположение с дълбока признателност. Благодаря Ви!“

Акад. Иван Радев „Формулата „Това е моят университет“ малко ме стресна. Запитах се всъщност доколко Русенският университет е и моят университет. Дали е моят университет с моите скромни занимания в областта на българската Възрожденска литература? И тогава си отговорих: „Защо пък не?“. Русе е градът, където намира смъртта си Любен Каравелов. Русенският университет е университетът, който носи името на възрожденеца Ангел Кънчев. Русе е градът, от който тръгва големият представител на нашата литературна наука – академик Михаил Арнаудов. Това беше напълно достатъчно, за да го възприема и като мой университет. Другият момент, който прави Русенския университет и мой университет, е надписът на кръщелното ми свидетелство „Русенска епархия“. Аз съм малко, така да се каже, съпричастен и по тази линия към големия наш български град на река Дунав. Той си остава с голямото си минало. Това е една култова река. Един от персонажите на моите скромни изследвания е бачо Киро Петров. Дъщеря му участва по-късно в Априлското въстание. Като става долу-горе на възраст, той специално пеша я довежда от Бяла Черква, за да види реката, за да види не река Росица, а Великата славянска река Дунав.

Ето такива неща мисля, че би трябвало да станат тема и емоционална предпоставка, за да се осмисли формулата „Това е моят университет“ за всеки от нас, който е тръгнал по различни пътища, завършил е вече реализацията си, но и поема нещо от тук, дължи нещо тук на Русенския университет и аз му пожелавам „На многая лета!“

Проф. Митю Кънев „Благодаря много! Въпросът е в това, че от тези 70 години, които празнуваме, повечето от половината са и мои години. Катедрата, на която аз бях първи ръководител, беше постигнала общ състав над 80 души заедно с помощния персонал, 29 от които преподаватели. Сега преподавателите в нея са 8.

Днес като слушах ректора, заместниците му, председателя на Общото събрание, пък и след като присъствах на други срещи, мисля, че мога малко по-оптимистично да погледна към бъдещето на университета. Честит празник и успех!“

Проф. Атанас Митков „С интерес слушах всички господа, всички колеги, които говориха тук. Някои неща бяха нови за мен и им се радвам и ги приветствам от все сърце! Ще се върна към един по-отдавнашен момент. Преди Освобождението на България в Княжество България Русе е най-големият град. Малко след това той постепенно става най-красивият и най-богатият град на България. При обединението на Княжество България и Източна Румелия Русе е вторият град след Пловдив. Русе си има едно голямо богатство – реката. Той заслужава още в самото начало да има своя университет. И явно, че русенските ръководители, местната власт, местната управа тогава е мислела много за това. Затова в началото на миналия век 1908–1909 г. в Русе се откриват два висши педагогически курса. Единият е филологически, а другият е природо-математически. Те са се помещавали в Гимназия „Христо Ботев“ – някогашната Мъжка гимназия. За съжаление през 1925 г. тези два курса за закрити, а студентите и курсистите са преместени в Шумен. Явно Шумен по това време е имал по-голяма стратегическа важност от Русе. Но ако се върнем пак в годините, в десетилетието преди Освобождението, вилаетът на Русе е обхващал много територии, които днес са извън България. Това означава,

че Русе е имал изключително важна роля и в историята, в миналото.

Днес като на лента се нареждат годините от развитието на университета. Пътят никак не е бил лек. Имало е битки, имало е след всяка битка победа. И така се стига до това, което сме днес. В периода, в който бях ректор, заедно с колегите, с които сме били в един екип, следвахме идеята да прерасне Висшето техническо училище в университет, което е било идея и на моите предшественици, които са били и мои учители, мои ръководители, някои от които вече не са между живите.

Тази идея бе продължена и след моето ректорство.

Изключително съм удовлетворен от това, че броят на почетните доктори на Русенския университет е голям. Това е много радостно. Всички те са изявени личности в своята област, изявени учени с международна известност, с успехи в областта на икономиката, бизнеса, образованието и т.н. Тази сила смятам, че трябва да бъде използвана от бъдещото ръководство на университета с цел оставяне на трайна следа в развитието на Русенския университет. Пожелавам на нашия университет да продължи да се развива така, както досега е вървял успешно, да помогнем на Русе да си върне своето поне четвърто място в България. Тогава заедно ще вървят и Русе, и Русенският университет! Пожелавам много здраве на всички колеги! Дано се срещнем отново, дано ръководството на университета да ни събира по-често!“

Соня Руф-Увалиева „Двадесетте години, през които съм работила съвместно с Русенския университет, бяха 20 години, изпълнени с топлина, гостоприемство и интелектуално развитие. Аз научих изключително много от работата ми с колегите от Русенския университет! Беше много интересно да науча и нови неща за историята на Русе от разказа на проф. Рефетов, а също така и от думите на проф. Митков и акад. Радев. Считаю, че поне частично мога лично да се определя и впиша като част от Русе и Русенския университет поради чувствата, които изпитвам към университета и града. Бих искала да продължа контактите си с Русенския университет. Това, което ми се иска да повтора, е, че е нужно да окуражаваме чуждестранните студенти да идват в България. България има изключително много неща, които може да им предложи, но това вероятно не е популяризирано чрез Европейската комисия или не е толкова добре представено като интересен, културен опит за студенти от чуждестранни университети. Бих искала да помоля всички тук в университета, а и в останалите университети, представени на този форум, да ме възприемат като помощник във всяко едно отношение, което бих могла да направя от Лондон или от други места по света, в които се намирам, както и от България, която посещавам с удоволствие, а с още по-голямо удоволствие посещавам и Русе. Благодаря ви!“

Научни форуми на Русенския университет

Научна конференция на Русенския университет 2015

Проф. д-р Ангел Сфрикаров

На 9 и 10 октомври се проведе Научната конференция на Русенския университет и Съюза на учените, която започна с дискусия за ролята на новите технологии в ежедневието и в бъдещето на човечеството, излъчвана в реално време чрез канал в YouTube. Лекторите акад. Петър Кендеров, Гергана Паси, Елена Маринова и Момчил Кюркчиев представиха своите тези по темата: „Бъдещето е дигитално. Готови ли сме да го посрещнем?“ Сред гостите бе и г-н Соломон Паси.

Според акад. Кендеров начинът, по който можем да бъдем адекватни на бъдещите промени, е образованието. Колкото повече нови технологии влизат в образованието, толкова по-интересно би било то на учениците. „Децата, преди да тръгнат на училище, са активни потребители на технологии – смартфони, планшети, интернет, а попадайки в класната стая, трябва да се върнат столетие назад и да хванат молива, за да

пишат чертички. Рязкото откъсване от досегашния им модел ги демотивира много бързо и ги отделя от образователния процес в този му вид“, каза акад. Петър Кендеров. Той демонстрира пред публиката лабораторията „Геогейм“ – името е съчетание на „геометрия“ и „алгебра“, разработена от австрийски инженери. Чрез нея всеки може „да открива“ математически закони и правила, решавайки задачи по практичен и забавен начин. Идеята е „откривателят“ да запомни правилото, стигайки сам до него.

Гергана Паси, президент и основател на Дигиталната национална коалиция, даде практически примери за ролята на технологиите в днешно време. „70% от децата на възраст между 2 и 5 години спокойно боравят с компютрите, но едва 11% от тях могат да завържат връзките на обувките си“, сподели тя пред аудиторията в Канев Център. Трудното навлизане на новите технологии в образователния процес е обусловено от няколко причини – преподаваният учебен материал морално остарява много бързо, съвременният софтуер не може да се използва с наличната техника в училищата, учителите не могат да се адаптират бързо към промените на технологиите. Едва 13 от 1000 завършващи висше образование са получили дипломата си в областта на математиката или техническите науки, показва статистиката. Това отношение към математическите и инженерните науки провокира Дигиталната национална коалиция да организира кампанията „Животът е код“. В нея успели хора, занимаващи се с математика, информатика, технологии, споделят опита си пред ученици.

„Софтуерните компании дават 2% от БВП на България, а заедно с фирмите, които се занимават с аутсорсинг на бизнес процеси, съставляват общо 5 на сто от БВП“, съобщи Елена Маринова, председател на борда на директорите и президент на „Мусала Софт“. Ръстът на годишна база на фирмите в ИТ сектора е над 20%, заплатите са сравнително високи, а в същото време има недостиг на кадри на между 30 и 50 000 служители. И в същото време Елена Маринова твърди, че дигиталното бъдеще е тук. В подкрепа на тезата си тя представи данни за навлизането на „умните устройства“ в бита на хората и ролята им при справянето със специфични ситуации – проблеми в планината, предотвратяване на здравословни усложнения при пациенти с операции и др.

Най-младият лектор в първия панел на научната конференция беше съоснователят на Leanplum Момчил Кюркчиев. През 2013 г. основаната от него компания набира 4,8 милиона долара инвестиции от Shasta Ventures, топ фонд в Силициевата долина. Носител е и на първа награда в конкурса на VentureBeat за най-обещаващ стартъп за маркетинг технологии в света. Тенденциите в мобилните технологии беше темата на презентацията на Момчил Кюркчиев. „Все по-бързо навлизане на услугите за повикване през смартфоните и малко по-бавно навлизане на „умните автомобили“, прогнозира Момчил Кюркчиев – Фундаменталната промяна в

начина, по който използваме компютрите, вече е факт, защото бъдещето се случва днес и то е в джоба ни, каза г-н Кюркчиев.

Заседанията по секции се проведоха през втория ден на форума, като се представиха над 400 доклада, 100 от които на чуждестранни учени. Най-добрите автори и колективи бяха наградени от ректора с грамота и кристален приз *The Best Paper*.

Научна конференция „Традиции и иновации в химичните технологии, биотехнологиите и хранителните технологии“

Доц. дн Станка Дамянова

На 16 и 17 октомври 2015 г. във Филиал Разград на Русенския университет се проведе традиционната научна конференция с международно участие „Традиции и иновации в химичните технологии, биотехнологиите и хранителните технологии“, посветена на 70-годишнината на университета. Този най-престижен научен форум на Лудогорието бе организиран съвместно с Дома на науката и техниката в Разград, Регионалния академичен център на БАН, Съюза на учените в България – клон Разград, Община Разград и се проведе под патронажа на Областния Управител на област Разград.

На откриването на конференцията присъстваха областният управител на Разград Галина Георгиева, зам.-ректорът по учебната работа проф. д-р Михаил Илиев, главният секретар на университета доц. д-р Таня Грозева, Теменуга Газдова – Управител на „Биовет“ АД клон Разград, представители на Дома на науката и техниката, на Регионалната търговско-промишлена и земеделска камара и много учени от университети на страната, представители на бизнеса и медиите. Тематичните направления на форума бяха в областта на химичните технологии, биотехнологиите и хранителните технологии.

Пленарните доклади на проф. д-р Стойко Петров от Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, и на проф. дн Венелин Енчев от Института по органична химия с център по фитохимия на БАН, запознаха

присъстващите с мембранните възможности на полиакрилонитрила и с теоретичните модели в химията.

В заседанията на двете секции бяха представени 87 доклада с актуална научна и производствена тематика на български учени от университети от София, Бургас, Пловдив, Ямбол, Габрово, Стара Загора и др., и на учени от Испания, Македония, Украйна и Русия, работещи по съвместни научни проекти с Филиал Разград. В заседанията на конференцията се включиха и представители на фирми от региона.

Авторите на най-добрите доклади бяха отличени с грамота и кристален приз *The Best Paper*, а именно: prof. Jose Albella, Institute of Materials Science – Madrid, „Surface Functionalization of Materials for Selected Technological Applications“; и Надежда Маркова и колектив от БАН, „Фитохимично и етноботаническо изследване на растението *Graptopetalum paraguayense* E. Walther. Потенциално анти-херпесно и анти-конюнктивитно действие“.

В категорията за млади учени и докторанти бяха отличени докладите на докторантите Благвеста Мидюрова и Милка Атанасова от Университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

За гостите на конференцията беше организирана и културна програма, включваща посещение на Свещарската тракийска царска гробница.

Научни форуми на Русенския университет

Арнаудови четения 2015

Доц. д-р Руси Русев

На 23 и 24 октомври 2015 г. се проведеха деветите *Арнаудови четения*, които започнаха с пленарно изложение върху тенденции за промените в съвременната българска граматика. Учени от 20 университета и научно-изследователски центъра от България, Русия, Израел, Сърбия и Украйна се включиха в работата на форума. При откриването ректорът чл.-кор. проф. Христо Белоев изказа благодарност към организаторите – Научен център по фолклор и литература „Св. Димитър Басарбовски“ към Русенския университет, катедра *Български език, литература и изкуство* и Регионален исторически музей – Русе. Вече две десетилетия университетът е домакин на събитието, което събира учени и изследователи на наследството на русенеца акад. Михаил Арнаудов, допълни той.

„С провеждането на всяко следващо издание на *Арнаудовите четения* продължаваме да изграждаме образа на нашия именит съгражданин. Ако можем да си пожелаем нещо, свързано с работата ни, то е да съсредоточим усилията си и да градим един свят, свят на нов хуманизъм”, обрна се към аудиторията доц. д-р Руси Русев, ръководител на Научния център по фолклор и литература „Св. Димитър Басарбовски“ към Русенския университет.

Чл.-кор. проф. д.ф.н. Стоян Буров от Велико-търновския университет изнесе първия пленарен доклад. Той отвори съществени тенденции и промени в съвременната българска граматика. Проф. д-р Албена Георгиева от Института за етнология и фолклористика с етнографски музей при БАН представи второто пленарно изложение, озаглавено

„Професия разказвач: Пресила Хау”.

Участниците във форума дискутираха в няколко тематични области: „Фолклор и етнология”, „Литературознание”, „Езикознание” и „Михаил Арнаудов – личност, творчество, идеи”. Така деветото издание на традиционната конференция утвърждава родното място на акад. Михаил Арнаудов като привлекателен хуманитаристичен център за научни работници и изследователи в сферата на етнологията и фолклористиката, на литературознанието и лингвистичната проблематика.

Началото на международния научен форум *Арнаудови четения* се поставя през 1998 година, когато през октомври, по инициатива на катедра *Български език, литература и изкуство*, в Русенския университет се провежда конференция, посветена на 120 години от рождението на акад. Михаил Арнаудов. Тогава научният ръководител на форума проф. д-р Тодор Ив. Живков прави предложение в Русенския университет да се провеждат през година *Арнаудови четения*.

На 22.10.2015 г. към Научния център по фолклор, литература и лингвистика „Св. Димитър Басарбовски” при катедра *Български език, литература и изкуство* към Русенския университет бе създадена Лаборатория за изследване на езиковедското наследство на Йордан Вълчев. Писателят, известен с лингвистичните си изследвания, развива теорията, че прабългарският език е сроден с чувашкия. На откриването присъства съпругата на Йордан Вълчев, д-р Владка Вълчева, която дари на лабораторията целия езиковедски архив на съпруга си и предостави за използване 17-томния българо-чувашки речник, изготвен от него. В генеалогическата класификация на езиците чувашкият език присъства в (пра)българската подгрупа на тюркската езикова група и е единственият жив език от тази подгрупа. Предполага се, че е най-близкият съвременен език до този на прабългарите. Д-р Владка Вълчева дари и сборник

на фолклориста Васил Стоин, както и лични средства в подкрепа на студентите, които ще работят в лабораторията. Трима младежи с интереси и подготовка в областта на лексикологията, заедно с университетски преподаватели и докторанти, ще изучават лингвистичните проучвания на изтъкнатия български писател, в които се разглеждат основно проблеми на прабългаристиката.

Научно-практическа конференция по педиатрия 2015

Доц. д-р Свилен Досев, д.м.

С представянето на проекта „Чуй детето – приятелско към детето правосъдие” на 29.10.2015 г. в Канев Център започна единадесетото издание на Научно-практическата конференция „Горещи точки в педиатрията”. Педиатри от различни градове в България се включват във форума. Паралелно с пленарните доклади и дискусиите, във фойето на центъра се представиха най-актуалните продукти на фармацевтичните компании.

В церемонията по откриването се включиха ректорът на Русенския университет чл.-кор. проф. Христо Белоев, зам.-областният управител Станимир Станчев и председателят на Българската педиатрична асоциация проф. Владимир Пилософ. Председателят на Комисията по здравеопазване в Народното събрание д-р Даниела Дариткова изпрати поздравителен адрес, в който благодари на колегите си за отдадеността им към професията и грижата за най-малките пациенти.

В началото на форума ректорът чл.-кор. проф. Христо Белоев изрази удовлетворението си, че в Русенския университет се разискват въпроси за опазването на детското здраве от професионалисти от цялата страна и изказа благодарност на организаторите – Съюза на учените – Русе, Катедра *Педиатрия* на Медицински университет – Варна и МБАЛ – Русе.

Председателят на Българската педиатрична асоциация проф. Владимир Пилософ сподели идеята към Управителния съвет на Българската педиатрична асоциация да бъде създаден консултативен съвет от хора, които са ангажирани в детското здравеопазване.

Проектът „Чуй детето – приятелско към детето правосъдие”, изпълняван от Института по социални дейности и практики, има за цел да подобри ситуацията на децата, жертви или свидетели на насилие, чрез индивидуална оценка на специфичните им потребности. Участниците обсъдиха възможности за лечение на различни болести при децата.

Научни форуми на Русенския университет

Сътрудничество с Агенцията по заетостта

Гергана Илиева

Студенти от различни специалности на Русенския университет получиха сертификати за практическо обучение от министъра на труда и социалната политика Ивайло Калфин. Младежите са натрупали опит в Дирекция „Регионална служба по заетостта“ и Областна администрация – Русе. Практическото им обучение е по проект „Студентски практики“ на Министерството на

образованието и науката в партньорство с Русенския университет. Проектът е финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007–2013“, а Управляващият орган е дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“ на Министерството на труда и социалната политика.

За пръв път в България висше училище сключва споразумение за сътрудничество и съвместна дейност с Агенцията по заетостта. Ректорът на Русенския университет

чл.-кор. проф. Христо Белолев положи подписа си под документа в присъствието на вицепремиера и министър на труда и социалната политика Ивайло Калфин. Вицепремиерът заяви, че натрупаният в Русе опит в партньорството между университета и ДРСЗ вече започва да се прилага в други региони на България. Той се обърна към студентите с думите: „Очакваме от вас да направите връзката с вашите връстници, които нито учат, нито работят, нито са регистрирани в Бюрата по труда. Защото вие можете да им обясните на достъпен език защо е важно да не отлагат образованието и квалификацията си.“

„За последните две години 2800 русенски студенти са преминали практическо обучение, благодарение на проекта „Студентски практики“, съобщи проф. Велизара Пенчева, зам.-ректор и главен функционален експерт по проекта. Около 300 фирми и институции в региона са участвали в него, като са обучавали бъдещи висшисти. Младежите споделиха, че освен практическите казуси, които решават по време на стажта си, се учат да общуват с хора от различни социални групи, оформят документи и са финансово мотивирани да го правят, благодарение на стипендиите, които получават.

Информацията е предоставена от ДВОР

Европейската мрежа по ерготерапия във висшето образование

Доц. д-р Лилия Тодорова

От 22 до 25 октомври 2015 г. в Русенския университет се проведе 21-та годишна среща на Европейската мрежа по ерготерапия във висшето образование ENOTHE, в която участваха 113 преподаватели и 130 студенти, както и представители на 63 висши училища от 20 европейски страни и от Канада. Бяха изнесени над 70 доклада. Сред участниците бе президентът на Съюза на ерготерапевтите за европейските страни СОТЕС Стефани Зенгер и вицепрезидентът на Световната федерация по ерготерапия WFOT Саманта Шан. На откриването присъства вицепремиерът и министър на труда и социалната политика Ивайло Калфин.

Президентът на Европейската мрежа по ерготерапия във висшето образование Браян Елингъм коментира на пресконференция преди събитието предизвикателствата, свързани с работата на ерготерапевтите. „Благодарение на напредъка на медицината средната продължителност на живота в света нараства, много пациенти с травми и здравни проблеми живеят по-дълго. Заради това фокусът в здравеопазването се премества от това да се излекува травматата или заболяването към възможността пациентите да водят един пълноценен живот“, каза Елингъм.

„Русенският университет е единственият в България, който обучава студенти по ерготерапия в чистия вид на специалността. Тя е призната от

Европейската мрежа по ерготерапия и акредитирана от Световната федерация по ерготерапия“, обобщил доц. д-р Лилия Тодорова, зам.-декан на Факултета по обществено здраве и здравни грижи. Специалността „Ерготерапия“ в Русенския университет е създадена през 2006 г. и до момента са завършили шест випуска специалисти, които са реализирани успешно в областта на социалните услуги в България и Европа.

Преподаватели, експерти и действащи ерготерапевти обсъдиха актуалните теми и перспективи в обучението. Форумът даде изключителна възможност ерготерапията да бъде популяризирана и утвърдена у нас като важна професия в сферата на социалното включване. Експертите дискутираха тенденциите в съвременното здравеопазване и как да се обучават студентите по ерготерапия, обсъдиха се приобщаващото развитие на хората с увреждания, международното сътрудничество в научноизследователските проекти, свързани със здравеопазването, както и грижата за хора със специални потребности и мигрантите в Европейския съюз.

Във втория ден на форума екип от Университета за приложни науки и изкуства в Лозана, Швейцария, представи студентска неправителствена

организация, работеща за насърчаване на здравето чрез методите на ерготерапията, а техните колеги от Русенския университет говориха за това как изневъгата на талантите на децата в неравноснотнo положение повишава самочувствието им, дадоха се практически примери с гледната точка на родителите на деца с увреждания в България и ролята на ерготерапията в техния бит, обсъдиха се взаимодействието с безжанските общности и моделът, по който е организирана доброволческата помощ в град Хилдесхайм, Германия.

Домакинството на 21-та годишна среща на Европейската мрежа по ерготерапия е признание за приноса на Русенския университет в развитието на тази специалност в България, а утвърждаването ѝ беше активно подпомогнато от ENOTHE.

Научни форуми на Русенския университет

VI Международна научна конференция по енергийна ефективност и селскостопанско инженерство

Доц. д-р Анелия Манукова

На 11 и 12 ноември 2015 г. в Русенския университет „Ангел Кънчев“ се проведе VI Международна научна конференция по енергийна ефективност и селскостопанско инженерство, която се организира от Българското национално общество на селскостопанските инженери „Инженеринг и Изследователско земеделие“ (ERA) в сътрудничество с четвъртата секция на Международната комисия по селскостопанско инженерство CIGR, EurAgEng, Асоциацията на земеделската техника в Югоизточна Европа, Федерацията на научно-техническите съюзи – Русе и Русенския университет „Ангел Кънчев“.

Спонсорите на форума застанаха зад новите технологии и изследвания на участниците във форума от Англия, Франция, Русия, Полша, Чехия, Словакия, Сърбия, Япония, Турция, Румъния и България. Над 100 учени и 15 докторанти се включиха в дискусиите на научните заседания и предста-

виха иновативните си разработки в три тематични направления: Енергийна ефективност, Селскостопанска техника и Екология и селско стопанство. Пленарните доклади бяха актуални и обхващащи устойчивите селскостопански общности; сушенето на разпръснати материали; изучаването и изследването на капацитета на поглъщане на тежките метали в почвата от австралийската тръстика.

На откриването ректорът на Русенския университет чл.-кор. проф. д-р Христо Белоев отбеляза, че акцентът на конференцията е да насърчи обмена на резултатите от научните изследвания, научни идеи и тяхното практическо прилагане относно енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници в земеделието, с цел създаване на професионални контакти между учени от различни страни за съвместно участие в различни международни образователни и научни проекти.

Проф. д-р Никола Михайлов отбеляза, че в Сборника с доклади на конференцията са отпечатани над 100 доклада (за сравнение, през 2013 г. публикуваните доклади са били 80). В рамките на конференцията се проведе заседание на борда на директорите на секция IV на Международната комисия по селскостопанско инженерство с активното участие на председателя проф. д-р Р. Ченгиз Акдениз и генералния секретар проф. Микио Умеда.

Тазгодишното издание на конференцията е специално, защото съвпада с честването на 70-годишнината от Русенския университет „Ангел Кънчев“.

Дунавската култура и дунавският бизнес

Проф. д-р Велизара Пенчева

Русенският университет събра за втора поредна година представители на държавни и местни институции, фирми, неправителствени организации, които обсъждаха предизвикателствата пред развитието на бизнеса по поречието на река Дунав. Организатор на форума „Дунавската култура и дунавският бизнес – развитие и предизвикателства“ беше СНЦ „Българска дунавска камара“.

„Надявам се това събитие да се превърне в традиция и всяка година през ноември да се обсъждат теми, свързани с река Дунав“, каза зам.-ректорът проф. Велизара Пенчева. Този форум е и среща на поколенията – на тези,

които са изстрадали речното корабоплаване, както и на студентите, които тепърва ще навлязат в дунавския бизнес, каза още тя.

Участниците обсъждаха въпроси, свързани с развитието и предизвикателствата пред българското речно корабоплаване, комплексното използване на естествения потенциал на река Дунав, подобряването на системите за навигация и топохидрографните измервания по реката. Провеждането на подобен форум в Русе, на който се събират реалният бизнес, държавните и общинските структури, образователните и научните институции, както и неправителствените организации, е доказателство за воля и готовност за развитието на региона на река Дунав.

Предложението на кап. Любен Ботев за използване на естествения потенциал на реката и изграждането на баражи в района на Никопол – Турну Мъгуреле и Силистра – Кълъраш предизвика дискусия, в която се включи и представител на Министерството на транспорта. Баражирането на Дунав е единственият начин, по който може да се използва естественият му потенциал в три направления – транспорт, производство на електричество и напояване. Допълнителен ефект би имало и върху ерозията на бреговете и екологията в региона на дунавските общини.

Кап. Александър Каменов, първият български лицензиран капитан на река Рейн и постоянен член на немски изпитни комисии за придобиване на капитански правоспособности, разви тезата си за ролята на туристическата индустрия по поречието на Дунав. Според него България не използва максимално потенциала си по отношение на речния туризъм.

В дискусиите участваха преподаватели и докторанти от катедра „Транспорт“ и студенти от специалностите: „Технология и управление на транспорта“, „Експлоатация на флота и пристанищата“ и „Технологии и логистика във водния транспорт“.

V Международна конференция „Електромобили“

Проф. д-р Росен Иванов

Русенският университет „Ангел Кънчев“ и Университетът на град Питещи, Румъния, бяха домакини на Петата годишна международна конференция „Електромобили“. Организатори на форума бяха Русенският университет и Националната браншова камара за електрическа мобилност – ИКЕМ.

В рамките на събитието се проведе и четвъртото издание на EV&HEV

Conference' 2015 в университета на град Питещи, Румъния. Официални гости на събитието бяха председателят на ИКЕМ Илия Левков и главният секретар Иван Костов. Приветствие към участниците поднесе проф. д-р Росен Иванов, декан на Транспортния факултет на Русенския университет.

Първият ден на форума се проведе в Университета на град Питещи, а през втория участниците представиха доклади и обсъждаха различни казуси на територията на Русенския университет. Бяха представени следните доклади: Кристиан Ливиу Попеску от Renault Technologies, Румъния, „От днешния електромобил, към мобилността на утрешния ден“; д-р Андрей Маринеску и Адриан Винтила „Безконтактно зареждане на батерията в електрическите и хибридни автомобили“; доц. д-р Иван Евтимов „Електрическите велосипеди и системи за концентрирана слънчева енергия“. С презентации се включиха и докторанти от университетите в Русе и Питещи.

По време на конференцията бе организирана изложба, на която се демонстрираха електрически превозни средства.

Гражданска дискусия с Мария Габриел

Доц. Рада Кършакова

„Очаквам с нетърпение групата студенти от Русенския университет в Брюксел”, заяви Мария Габриел на среща с академичното ръководство на университета преди участието си в гражданската дискусия „Парламентът на Европа”, проведена на 19.11.2015 г. в Канев Център и излъчвана директно от БНТ2. По време на кратката визита ректорът чл.-кор. проф. Христо Белоев

благодари на евродепутата за видеопоздравлението, излъчено на тържественото събрание по случай 70-годишнината на Русенския университет. „То направи много силно впечатление на академичната общност и стотиците ни гости – сподели чл.-кор. Белоев – не само с поканата към студентите да посетят Европейския парламент, а най-вече с духовното съпричастие към нашия празник”, допълни той.

От своя страна, Мария Габриел заяви пълната си подкрепа за всяка конкретна инициатива на Русенския университет, свързана с приобщаването на студентите към процесите и проблематиката на европейската политика и вземането на решения в европейските институции. Тя сподели своето мнение, че университетът е шампион по инициативност и участие в дейностите по Дунавската стратегия от страна на българските висши училища.

Нови научни степени и академични длъжности

Доц. Рада Кършакова

На тържествена церемония в Канев Център 92 учени получиха дипломите си за придобита научна степен и академична длъжност. През учебната 2014–2015 г. петдесет и четирима учени са защитили успешно дисертации и са придобили степента „доктор”. Новите доценти са двадесет и двама, а професорите – единадесет. Петима вече носят научната степен „доктор на науките”.

Сред новите доктори е Таско Михайлов Ерменков, народен представител и член на Комисията по енергетика в Парламента. След като получи дипломата си, той се обърна с думи на благодарност към преподавателския състав на Русенския университет. „Във времето на моята докторантура имах възможност да се докосна до образователни практики на изключително високо равнище и няма да сбъркам, ако кажа, че Русенският университет е най-европейското висше училище в България”, заяви пред аудиторията д-р Таско Ерменков.

Гл. ас. д-р Ваня Стойкова, която преподава във Факултета по техника и технологии в Тракийския университет в Стара Загора, също е сред новите доктори. „Не се притеснявам да кажа, че в Русенския университет имате една от най-добрите материални бази в цялата страна. Тук за пръв път се докоснах до иновативни образователни подходи, които пренесох в Тракийския университет”, каза д-р Стойкова.

На церемонията в Канев Център дипломите си за „доцент” получиха редица обществени личности, след които управителят на здравни къщи „Медика” д-р Кирил Панайотов, д-р Нина Радкова, началник на Отделението по неонатология в АГ-Русе, ректорът на дирекция „Медицински дейности” в РЗИ-Русе д-р Никола Събев.

Сред новите професори са зам.-деканът на Юридическия факултет, д-р

Петя Шопова, д-р Пенчо Косев, началник на отделение „Ортопедия и травматология” в МБАЛ – Русе, и д-р Владимир Данов, началник на клиниката по кардиохирургия в УМБАЛ „Св. Ана”, София.

След като връчи дипломите на учените, защитили нови научни степени и

академични длъжности, ректорът на Русенския университет чл.-кор. проф. Христо Белоев се обърна към тях с думите: „Тази церемония позволи на всички нас да видим стремителната динамика в научното израстване русенския академичен състав, неговото подмладяване и приемствеността между поколенията ни учени. Радостно е, че сред новите доктори са и четирима чуждестранни колеги, подготвили и успешно защитили дисертационните си трудове в нашите научни звена. Това е пореден атестат за авторитета на Русенския университет и стойността на неговата диплома.”

IV Национална студентска олимпиада по компютърна математика

Стефка Караколева

От 13 до 15 ноември 2015 г. в Бургаския свободен университет се проведе IV Национална студентска олимпиада по Компютърна математика „Акад. Стефан Додунеков” (НСОКМ), в която се състезаваха над 70 студенти и

ученици, разпределени в три групи от София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Габрово и Шумен. В комисията за проверка на файловете на състезателите

участваха доц. Цецка Рашкова от кат. „Математика”, ФПНО, която е и член на Националната комисия на НСОКМ, и Стефка Караколева от катедра „Приложна математика и статистика”, ФПНО.

Подготовката на студентите от РУ „Ангел Кънчев” бе сериозна и задълбочена и бе проведена от асистентите към катедра „Приложна математика и статистика” Стефка Караколева и Иван Радославов Георгиев.

В IV НСОКМ участваха седем студенти от Русенски университет, както следва:

Група А

1. Слави Георгиев, 3 курс, спец. Финансова математика;
2. Светломира Атанасова, 3 курс, Финансова математика;
3. Ана-Мария Русева, 3 курс, Финансова математика;
4. Ралица Спинова, 3 курс, Финансова математика;
5. Иван Стефанов, 3 курс, Компютърни науки.

Група Б

6. Мирослав Маринов, 4 курс, спец. КСТ;
7. Велико Георгиев, 2 курс, Електроника.

При изключително голяма конкуренция за 4 астрономически часа студентите от Русенския университет решаваха 30 математически задачи със система за Компютърна математика MATLAB/MuPAD и завоюваха **златен медал в Група А за Слави Георгиев Георгиев**, спец. Финансова математика, 3 курс.

Ние, всички студенти и преподаватели, сме горди, че представихме достойно Русенски университет в тази престижна олимпиада, като чрез своя труд отбелязахме 70-годишния юбилей на Русенски университет.

Благодарим на ръководството на Русенски университет „Ангел Кънчев” и на Съюза на математиците в България – секция Русе за оказаната морална и финансова подкрепа.

Представяне

70 мига от историята в картини

Сениха Масуркова, 3 курс, Право

На 11 ноември 2015 г. с фотоизложба „Русенският университет – изменения на настоящето, траектории на бъдещето” започнаха честванията на 70-ата годишнина на Русенския университет „Ангел Кънчев”. 24-те пана бяха разположени в сградата на Доходното здание, което е един от паметниците на културата и символ на града, както е свързано и с началото на образованието на Русе. Изложените фотоси разказват за историята на университета – единственото държавно висше училище в Централен северен район, и за неговата еволюция. Няколко бяха акцентите в изложбената ретроспекция, събрала любопитни моменти, запечатани в снимки – интересните пана показваха изграждането на Русенски университет, който отваря врати на 12 ноември 1945 г. и е приемник на тогавашното държавно Висше техническо училище. Днес, 70 години по-късно, в него се обучават над 9 000 студенти.

Съвременният период в историята на Алма Матер също заема достойно място в изложбата, много от фотографите бяха посветени на невероятните успехи на университета в областта на спорта, както и на дейността на различните клубове, действащи към него. На снимките бяха запечатани посещенията на видни личности като Канцлера на Германия Ангела Меркел, филантропа Игнат Канев, както и на различните президенти на Република България.

Вторият ден от тържествените събития, посветени на 70-ия рожден ден на висшето училище, започна с поднасянето на венец пред паметника на патрона на университета Ангел Кънчев, на когото тази година се навършват 165 години от рождението.

Кулминацията на изложбите бе експозицията „Русенски университет – Летопис на растежа”, представяща по един интерактивен и уникален начин развитието и историята на университета. Експозицията е цялостен художествен спектакъл, естествено продължение на първите две изложби, разработена по нов съвременен начин с използването не само на традиционните музейни средства, но и на презентационната техника, с цел постигане на комплексно документално-художествено въздействие. Тя обрисова историята на университета в четирите периода на неговото развитие: Държавно висше техническо училище (1945 г.); Висш институт по машиностроене, механизация и електрификация на селското стопанство (1954 г.); Висше техническо училище (1981 г.) и Русенски университет (1995 г.).

Благодарение на 40-те телевизионни монитора с аудиовизуално съдържание, 4-те интерактивни дисплея с дигитално съдържание и поредицата от мултимедийни прожектори, посетителите по един нестандартен начин се докоснаха до историята на университета, върнаха се назад във времето и почувстваха духа на Алма Матер, който е успял да съхрани най-доброто от традициите.

От изложените експонати стана ясно колко забележителна е трансформацията на Русенския университет, на този стожер на българското. Станаха известни и някои любопитни факти, като например, че районът, на който са разположени корпусите на Русенския университет, е най-голямото зимовище на сови в областта.

Концепцията и дизайнът на експозицията са на проф. д-р Николай Невнов, директор на Регионален исторически музей, Русе. Автор на техническия проект и концепцията за дигитално съдържание е Димитър Липовански. Арена Медиа е основен изпълнител на дейностите, сред реализаторите са Андрей Тотев – Медиа Фреймс, и компаниите Паралел България ООД, Топ

Дизайн, Цанов Брос.

Изложбите бяха интересни не само с това, че показаха историята на университета от самото му създаване до ден днешен. Всички документи и фотоси като че ли звучаха като завети към бъдните поколения. Всъщност всяка снимка е къс разказ за големите му битки и победи. Фотографите провокираха оживяването на човека, докоснал се до тях. Те не просто бяха съхранили историята, те бяха съхранили спомените. Една фотография отпреди половин век връща посетителя директно в онзи миг, като изживяването е уникално като емоция, един далечен сън, с ретро нюанс в един доста познат, но и никак различен свят.

Клуб „Илия Бешков”

Клуб „Илия Бешков” представи на 11 ноември в Канев Център и на 20 ноември 2015 г. в Доходното здание на града изложба, посветена на 70-годишнината на русенската Алма Матер. В своето слово при откриването на изложбата засл.-доц. Живоदार Душков сподели: „Възпитаниците на клуба, русенски студенти, следвали и завършили висшето си образование в универ-

ситета, чрез *своите* картини засвидетелстват *своята* почит и признателност към *своето* висше училище. Студенти, събрали се в едно творческо обединение Секцията по изобразително изкуство „Илия Бешков” при Русенски университет с ръководител Тодор Делев, години по-късно продължават

да са заедно, да споделят радостта си от дългогодишната си работа, да демонстрират, че творческият огън, запален назад във времето на студентството, е жив и ще бъде жив.”

Изложбата представи 55 картини от десетимата запазили младежките си дух художници – Васил Василев, Виолин Цветанов, Деана Тонева, Ирина Станева, Марияна Соколова, Милена Борисова,

Огнян Цанойков, Пламен Борисов, Румен Николов и Светлана Ганчева. В картините се срещат както различни техники и жанр, така и вяроност към традиционното и желание за експериментиране. Засл.-доц. Живоदार Душков охарактеризира всеки стил и автор и даде насока за размисъл пред картините, предизвикващи радост и наслаждение, удовлетворение за очите и за сърцата, в усещането за красота, която намира място в силата на Васил Василев, Румен Николов и Ирина Станева в портрета; опоетизирането на градския пейзаж и на природните дадености в платната на Марияна Соколова, Виолин Цветанов, Светлана Ганчева, Румен Николов, Милена Борисова, Огнян Цанойков; нежността в натюрмортите на Ирина Станева, Деана Тонева, Светлана Ганчева; вграждането на живота в рамките на композицията при Деана Тонева и Ирина Станева; стремежа да се изведе философската идея в абстрактните творби на Пламен Борисов.

Материалът е предоставен от Тодор Делев и Васил Василев

Представяне

Светлина за изкуство и знание

Гл. ас. д-р Петя Стефанова, ас. Валентина Радева

В рамките на проект „Висококачествена работа в мрежа“ по Програма за подкрепа на неправителствените организации в България по финансовия механизъм на ЕИП 2009 – 2014 г., ръководен от Федерацията на дружествата за разпространение на знания – София, се състоя Фиеста „Светлина за изкуство и знание“, посветена на Световната година на светлината и светлинните технологии, организирана от Териториално дружество за разпространение на знания – гр. Русе, Русенския университет „Ангел Кънчев“, Регионална библиотека „Любен Каравелов“ и сдружение „Образователна палитра“.

Като основна идея на фиестата бе заложен синтезът на изкуството и знанието. Участниците в събитието бяха два от студентските културните клубове към Русенския университет „Ангел Кънчев“ – Клуб за изобразително изкуство „Палитра“ с ръководител ас. Валентина Радева, и Музикален клуб „Афект“ с ръководител гл. ас. д-р Петя Стефанова.

Участници във фиестата бяха децата от предучилищна група към ЦДГ „Пролет“ с директор Стоян Стоянов и потребителите на социалната услуга Защитено жилище – село Моголино, с ръководител Цветелина Райчева, както и потребителите от РАЛИЗ Русе с ръководител Бисерка Иванова. Активно се включиха доброволците от пенсионерски клуб „Дружба“ Величка Ганчева, Недялка Маджарова, Йорданка Кирилова и Богдана Костадинова, като Величка Ганчева бе впечатляващ фасилитатор във всички етюди на фиестата.

Значимо беше присъствието на студентите модератори от факултет *Природни науки и образование* от специалности: *Предучилищна и начална училищна педагогика* и *Начална училищна педагогика с чужд език*. Факултет *Обществено здраве и здравни грижи* участва със специализирана изложба от нови учебници, учебни помагала, монографии и нови книги, които остават в дарение на Регионална библиотека „Любен Каравелов“.

Студентският музикален клуб „Афект“ участва с три творческа ателиета, които демонстрираха атрактивни и адаптирани за различни възрастови групи техники. Моделиран беше инструментът „камбани“ с алтернативни материали от стъкло, настроени да възпроизведат седемте тона на музикалната стълбичка. Децата имаха възможност да изпълнят кратки детски песни с помощта на атрактивните стъквени звукоизточници. Впечатляващо беше, че най-малките участници от предучилищна възраст генерираха благозвучни звукосъчетания, композирайки собствени мелодии в рамките на играта „Малкият композитор“ с акомпанимента на хроматичния инструмент – ксилофон. Компетентности за работа в ателието със стъквени перкусии проявиха студентите от 4. курс Сияна Георгиева и Айсун Бедри.

Второто музикално ателие беше проектирано с акценти върху вокалните изпълнения с инструментален съпровод, тематично свързани с приказни герои и пресъздаване на театър на сенките, като Нели беше студентът медиатор в атрактивните музикални игри и задачи.

Музикалните предизвикателства в третото ателие включваха създаване на музикални приказки чрез звуково стимулиране на асоциации за словесно проектиране на сюжет по разнообразни композиции. Пресъздадени бяха танцови и актьорски фрагменти.

В ателиетата по изобразително изкуство модератори бяха студентите Станислава Петрова, Елица Кънчева и Марина Христова. Светлосенките бяха акцент в едно от изобразителните ателиета. В него участниците имаха възможност да пресъздадат графичната техника кредов картон с алтернативни материали. Стъклената основа, върху която издраскваха изображенията, заместваха картон, което даде възможност светлината да се проектира директно в рисунъка.

Светлопропускливата възможност на стъклото във второто изобразително ателие беше заменена със светлоотразителната повърхност на музикалните дискове, като носители и на живописните творби. Те бяха използвани за атрактивна повърхност, върху която с помощта на неоновите витражни бои

бяха създадени предимно абстрактни композиции. По този начин светлината беше инкорпорирана в творбата. За улеснение на по-малките участници бяха предоставени шаблони.

Глобалният поглед върху науката и изкуствата чрез и за светлината доведе до реализиране на многопластови и интегрирани ателиета. Заключителната презентация „Да благодарим на светлината“ фокусира погледа на участниците върху светлината в природата, върху духовността и познанието.

Университетски стъпки в педагогиката

Гл. ас. д-р Юлия Дончева

На 27 октомври 2015 г. в Регионална библиотека „Любен Каравелов“ се откри изложба по случай Деня на народните будители и 70-годишнината на Русенския университет „Ангел Кънчев“, която е съвместна инициатива на Регионална библиотека „Любен Каравелов“ и Русенския университет „Ангел Кънчев“ и отразява научна продукция на преподавателите от катедра *Педагогика, психология и история*, към факултет *Природни науки и образование* при Русенския университет.

Педагогическото образование в Русе е с богата история и традиции. Десетилетия наред Русенският университет е водещ научен и методически център в сферата на педагогическото образование в Северна България. Налице е и богата научноизследователска дейност на преподавателите, които водят обучението и научно ръководят студентите и докторантите. Разработваната от тях проблематика се отнася до съвременните образователни тенденции и технологии в областта на педагогиката, психологията и историята. Преподавателите участват в редица научноизследователски проекти и научни форуми както в България, така и зад границите ѝ.

Просвещението винаги е било и ще бъде мерилото за интелигентността на една нация. Учителят, преподавателят, е този, който формира това бъдеще чрез обучаваните. Обществеността не е безразлична кой е учителят, кой учи децата, учениците, студентите, на какво и как ги учи?! Ние сме горди, че имаме какво да покажем и кажем чрез продукцията си!

Крайовската спогодба

Кристина Иванчова, Абсолвент по право

Студентките Елица Райнова, Силвия Иванова и Михаела Христова от трети и четвърти курс, специалност „Педагогика на обучението на български език и френски език“, Филиал Силистра на Русенския университет „Ангел Кънчев“, представиха на 1 октомври 2015 г. паметен лист по повод 75 г. от Крайовската спогодба. Събитието се състоя в Заседателната зала на Община Силистра, водено от доц. д-р Румяна Лебедова, преподавател във филиала.

Историко-географският лист е подготвен от катедра „Филологически науки“ и Студентската учебно-изследователска лаборатория „Културно-историческо наследство“ към Филиал Силистра, с подкрепата на Община Силистра.

В изданието са включени фрагменти от исторически и художествени текстове, снимки и спомени на съвременници, които пресъздават паметната атмосфера, окачествявана като „сбъдната надежда“.

В рамките на форума бяха представени мултимедийни презентации за Крайовската спогодба, както и за ненадминатия Йордан Йовков – певец на Добруджа, от чието раждане се навършват 135 г.

Магията да бъдеш Дядо Коледа

Мая Сапунджиева

Някои считат, че Дядо Коледа е красива приказка или оцелял през времето мит. Други са убедени, че Белобрадият старец е легенда, съществувала толкова дълго, защото е много красива и уверяваща хората да извърнат очи от външната суета към вътрешното „житие”. Предание, очакване, илюзия или мечта, Дядо Коледа „създава” чудо, живеешки у всеки един от нас. А всеки човек е пораснал вече хлапак, който нетърпеливо преследва, провокира или твори добрина и благодот по Коледа. Какво по-голямо чудо от това да видиш и сториш добро, което носи любов и надежда! Ето какви емоции „обличат” човек, когато той надене дрехата на стареца, умножаващ копнежи и вършец чудеса.

Интервю с проф. д-р инж. Иван Палов, превъплъщаващ се всяка година в образа на Благодушния старец.

Кога решихте да „дадете”, макар и само за няколко дена в годината,

част от себе си и своята надежда на дъха и духа на Дядо Коледа?

Израснах в семейство, в което взаимното уважение, добродетелност и любов към децата винаги са били поставяни на почит. Каго правило, за мен и брат ми се грижеха двете ни баби – Йова и Невяна, които превърнаха през годините емоциите от нашите вечери край бумтящата печка в незабравими спомени. Със стаен дъх слушахме чудноватите разкази за Дядо Коледа и добрината му, за виторогите му елени и теглената от тях писана шейна, за подаръците,

които той носи на изпълнителните деца.

И сега, след толкова години, за мен Дядо Коледа си остава една магия – магия, пред която „застиват” и малки, и големи. Тъй като имам някои малки артистични заложби, това ми даде възможност (преди няколко десетки години) да се претворя в Добрия старец и облечен с неговите одежди и изпълнен с неговите добросърдечни и щедри намерения, да раздавам радост. Мога да кажа, че това превъплъщение носи и на мен топлина и доволство.

Колко дълго е стажът Ви като Дядо Мраз и Дядо Коледа?

За първи път „влязох” в ролята на Дядо Мраз/Коледа след покана от профкомитета на нашия университет. Тогава моята първа Снежанка беше Светла Минкова – дългогодишният административен секретар на ректорите на Русенския университет. След време нейната дъщеря също стана моя Снежанка. Така че, като се прибави и тази година, стажът ми като Белобрадия старец е вече 33 години.

Какво повече от червена одежда, алена шапка с бял пискюл, дълга брада и широка усмивка е нужно, когато сте поели нелеката мисия да склоните големите да изровят от детските си спомени вярата в чудеса и да уверите малчуганите в приказната сила на празничния дух?

Интересен въпрос, въпрос дълъг и всеобхватен. Какво ли?! Смятам, че това е преди всичко човешката благодот, обичта към участниците в тържеството – деца и пораснали деца, чистата, неподправена радост, която изпълва цялото ми същество, когато виждам вълнението по лицата на малчуганите и на техните родители, баби и дядовци. Несравнимо удоволствие е да погалиш детенцето по главичката, да му кажеш в рима няколко нежни думи. Ето това са нещата, които стимулират Добрия дядо.

По-трудно ли се твори слисване у децата в сравнение с провокирането на удивление при узрелите и „опитомени” вече бивши хлапаци?

Децата са интересно творение на майката природа. Забелязал съм, че когато са съвсем малки, някои изпитват известен страх – дърпат се, плачат, не искат да доближат Дядото (макар и добър) и да вземат своя подарък. На следващата година обаче се случва промяната – ражда се интересът им. Навярно подклаждан и у дома?!

Знаете ли колко е мило да вземеш едно детенце на ръце, да му се усмихнеш,

а то да те наблюдава и изучава в захлас?! Други с едно пръстче докосват лицето ми, пипат брадата ми и щом се уверят, че съм „истински”, се гушват у мен. След един подобен мил жест на признание млада майка, придружаваща 2-годишното си дете, с широка усмивка ми призна: „Благодаря Ви, Дядо Коледа! Вие и на мен сте давали подаръци – тук, в университета!”. Ето това топли душата на идващия от мразовитата Лапландия Добър старец.

Смятам, че шансът за „сливането” на децата и на „бившите хлапаци” – вече родители, е еднакъв: децата очакват подарък, а придружаващите ги родители, баби и дядовци съпреживяват онези слънчеви чувства, които са запазили от времето на своето детство.

Как Белобрадият веселяк раздава подаръци на непослушниците? Има ли поначало връзка между очаквания цяла година дар от малките и очакването от родителите, но недочакано послушание на отрочетата им?

Е, и това става с нежната ръка и благата дума на Дядо Коледа. Аз винаги питам детето: „Ти мирува ли през изминалата година?”. Личи си, когато то е било послушно или когато се е „изслушвало”. Във втория случай за няколко секунди задържам подаръка в ръцете си и продължавам да нареждам, че му прощавам и го очаквам другата година, но вече като кротко дете. Тогава му подавам така чакания пакет и чувствам, че нещо става в детската душица.

Децата носят вяра, ненуждаеща се от доказателства, освободена от съмнения. Непоклатима е увереността им, че има магия, вълшебство и един чуден старец с червен кожух и пужкава бяла брада, който изпълнява мечти по Коледа. Защо ние, отдавна порасналите, разбуждаме надеждите си за чародейства само около Рождество Христово?

Надеждата е хубаво нещо! Всичко идва от детството ни, когато и на нас добрият „дядо вълшебник” е носил подаръци. В противовес на сегашната достатъчно загрубяла действителност Коледата – времето, когато се събира цялото семейство, когато в дома струи доброта и душевна благодот, е онази, която ни прави повече хора. През тези дни на радостна омая ние като че ли се абстрахираме от лошото навън.

Какво губим с времето и опита си ние, големите, за да „овладеем” до съвършенство неспособността спонтанно и непресторено да се радваме на малки на пръв поглед, но многозначими в дълбочина епизоди от живота си?

Губим човештината си!

Повече овеществени ли са мечтите на възрастните, или има повече проникновеност в духовен аспект в очакванията и мечтите им?

Въпреки безмилостното ни на моменти ежедневие, то в очакванията и мечтите на хората като че ли започна да се проявява все повече прозорливост и дълбочина в нравствено отношение.

За какво Дядо Коледа се вслушва в Снежанка?

Мои колеги взеха да се шегуват, че с годините Дядо Коледа става все по-автентичен (е, и аз остарявам!), а Снежанките ми си остават все така млади и хубави. Имах една Снежанка – Николета Станева, която прегърна ролята с цялото си сърце и в продължение на няколко години претворяваше снежното момиче. И сега виждам наши общи снимки по коридорите на университета.

Тогава се вслушах в нейния съвет и се зарадвах, когато майка й ми разкраси червената одежда. Благодаря й! Тук е мястото да благодаря и на моята съпруга, която предложи да сътворим една „истинска” брада на Белобрадия старец. Тя е съставена от повече от 100 елемента.

Обличате всяка година костюма на Веселия добряк за празника, посветен на децата на университета. В същото време забавлявате и големите на специални тържества...

Да, години наред бях канен и очаровах порасналите деца – членовете на академичния съвет на университета. Там също им говорех в рими. Даже няколко пъти им показвах създадените от мен клипчета за Дядо Коледа и Снежанките му. Колкото и невероятно да изглежда, тези хора знаеха кой съм, но ми се радваха, и то истински, шегувахме се взаимно. С една дума – прекрасни тържества, гарнирани със семпли представления от децата на някоя детска градина или училище.

Всяка година съм гост и на големия Коледен бал на университета. И веселието тук е съпроводено с дребни подаръчета, закачки и много, много радост.

Канен съм с благотворителна цел и в Дома за деца без родители, в СОУЕЕ – Русе, в Руското консулство. Раздавам подаръци и на децата математици. Случвало се е да посетя някои мои колеги, чиито деца, заради болест, не са успели да се насладят на организираното в университета тържество.

Вкъщи и трите ми вече пораснали внучки знаеха кой съм, но „подклаждаха” и „подклаждат” най-малката – Сиана. Така и в дома си раздавам щастие и съм не само Добрият Дядо, но и Добрият Дядо Коледа!

Веселият добряк раздава сбъднати желания, а на него кой прави подаръци?

Голямото ми семейството и добрите ми приятели са най-големите ми подаръци!

Клуб „Различни и равни“ с концерт на Международния ден на хората с увреждания

Гл. ас. д-р Юлия Дончева

През 1992 г. Генералната асамблея на ООН обявява 3 декември за Международен ден на хората с увреждания. Посланията и изискванията на този ден са за спазването на човешките права, прилагани и спрямо хората с увреждания. За съжаление, и днес те се сблъскват с най-много трудности, когато се опитват да реализират правата си. Като общество трябва да осъзнаем, че тези хора се нуждаят от особено внимание. Основна цел на политиките за

хората с увреждания е да се създават условия те да имат същия индивидуален избор и контрол над живота си, както хората без увреждания.

На 3 декември 2015 г. членовете на клуб „Различни и равни“ изнесоха концерт по случай Меж-

дународния ден на хората с увреждания. Гости на събитието бяха д-р Иван Янев – младши експерт към Министерството на образованието и науката; проф. Велизара Пенчева – зам.-ректор по развитие, координация и продължаващо обучение; проф. Михаил Илиев – зам.-ректор по учебната работа; проф. Юлияна Попова – зам.-ректор по евроинтеграция и международно сътрудничество; проф. Ангел Смиркаров – ръководител на Университетски научноизследователски комплекс; доц. Десислава Атанасова – зам.-декан по учебната работа на факултет Природни науки и образование; Диана Николова, председател на Областен обществен съвет за социално включване на хората с увреждания

от област Русе и на Сдружение „Регионална достъпност“; Росица Маринова и г-н Валентин Данев от Регионална организация – Съюз на слепите, гр. Русе; Христо Светославов Иванов – изявен параспортист, състезател по вдигане на тежести (от лежанка), тенис на маса, медалист от състезания у нас и в чужбина; Моника Карагенова – председател на Студентския съвет при Русенски университет „Ангел Кънчев“. Концертът бе един прекрасен поздрав и финал за активността през 2015 г. за членовете на клуба!

Гл. ас. д-р Юлия Дончева отправи послания към всички – „Всеки човек има право на позитивна идентичност. Не наричайте и не мислете за тях само с техните диагнози. Всеки човек има право на достойнство. Не позволявайте начинът, по който те изглеждат, затруднението или неумението им за едно или друго нещо да водят след себе си до обиди, укори, подигравки, обвинения. Всеки човек има право на самостоятелност. Не позволявайте грижите за тях, обичта ви и страховете ви да застават на пътя на тяхната самостоятелност. Всеки човек има право на безопасна, достъпна и гостопримна среда. Много хора мислят, че бариерите пред един човек с двигателно увреждане се дължат на инвалидната количка, с която те се придвижват. И грешат. Количката дава независимост. Бариерите са в средата – в липсата на рампи и асансьори, в тесните врати, в стълбите. В отношението на другите хора. В липсата на грижа за създаването на достъпна среда. Всеки човек има право да развие потенциала си. Не слагайте граници и ограничения. Не решавайте предварително какво може и какво не може да постигне. Напротив, окуражавайте и подкрепяйте всяко постижение, радвайте се и на най-малкия успех – това е начинът за постигане на големите промени. Всеки човек има право на качествено образование. Уважавайте стила и темпото, с което се учи. Уважавайте и взимайте предвид интересите и реалните нужди от нови знания и умения. Успешното образование е предпоставка за бъдеща реализация в определена професия и стъпка към самостоятелния живот. Всеки човек има право на активно участие. Интересувайте се и взимайте предвид мнението им по отношение на въпроси, които ги засягат лично – какво обичат да учат, да четат, какви хобита имат и т.н. Личният избор означава отговорност, ангажимент и мотивация. Всеки човек има право на щастлив живот, на искрен смях, на приятели, свободата да бъдеш себе си, свободата да бъдеш безстрашен в грешките си, възможността да се учиш, докато някой ти държи ръката, правото да плачеш. Една диагноза никога не може да бъде причина за лишаване от най-хубавите моменти в живота. Може да бъде причина за повече креативност, за повече търпение, за повече смях, пътувания, забавления сред природата. Вярвайте в уникалната връзка между вас и хората със специални потребности и в способността ви заедно да преодолявате страховете, да се смеете, да се учите взаимно, да се развивате... И още много други! Обичаме ви, всички сме РАВНИ!“

Участниците в клуб „Различни и равни“ представиха новите си идеи, планове, проекти, които тепърва ще развиват, и за които ще разчитат на своите сили и на подкрепата на университетското ръководство, което е винаги плътно до тях! Благодарим им от все сърце! Благодарим ви за всичко!

Всички заедно можем много!

Чуждестранните студенти в навечерието на 8 декември

Проф. д-р Красимир Мартев

Традиционна среща на чуждестранните студенти с академичното ръководство на Русенския университет в навечерието на студентския празник организира Дирекция „Чуждестранни студенти“ на 2 декември.

На тържеството бяха поканени първокурсниците от Украйна и Молдова, които са приети по 103-то ПМС, обучаваните в подготовителния езиков курс и най-активните чуждестранните студенти. Ректорът поздрави сърдечно младежите, препълнили заседателната зала на Ректората, с предстоящия 8 декември. За тези, които вече учат в избраните специалности, този празник е нещо познато и очаквано с нетърпение, каза той. На студентите, които се обучават в подготовителния курс, препоръчвам да усвоят добре български, за да празнуват весело и свободно заедно с българските си колеги. Към всички той отправи пожелание за весели коледни и новогодишни празници, успех в предстоящата изпитна сесия и да се чувстват все по-добре в новия си дом тук, в Русе.

В момента в Русенския университет учат чуждестранни граждани от Албания, Виетнам, Гърция, Израел, Индия, Италия, Ирак, Йемен, Казахстан, Кипър, Либия, Люксембург, Македония, Молдова, Русия, Сирия, Сърбия, Турция и Украйна.

По данни на дирекцията ориентацията на турските младежи към специалността „Кинезитерапия“ се запазва. В нея сега се обучават 168 чужденци. Но се повишава интересът към инженерните специалности, в които чужденците са 85. В икономическите се подготвят 30.

EURAXESS

На 2 ноември 2015 г. Русенският университет стана домакин на пътуващата презентация на мрежата от центрове за мобилност на учени EURAXESS, на която е член от 10 години. В интерактивен автобус и две шатри специалисти представиха на интересуващите се млади учени възможностите за професионално развитие в европейските държави, а на проведения семинар участниците в международни изследователски проекти споделиха опита си от пътуванията и срещите с колеги от други висши училища в Европа.

Светлана Димитрова, EURAXESS координатор в Софийския университет, представи направленията, в които работят тя и нейните колеги в подкрепа на мобилността на младите учени, и информация за Хартата на европейските учени и Кодекса на поведение за наемане на учени, и др.

60 години Университетски спортен клуб „Академик“ 55 години Спортно-туристическо и природозащитно дружество

На 2 декември 2015 г. академичната общност на Русенския университет „Ангел Кънчев“ отбеляза тържествено 60 години от създаването на Университетския спортен клуб „Академик“ и 55 години от регистрирането на Спортно-туристическото и природозащитно дружество „Академик“.

Изложбата „Спортни и туристически постижения“ представи купи, медали, флагчета и богат снимков материал от успешните участия на студентите спортисти на Русенския университет „Ангел Кънчев“ в студентските първенства и спартакиади у нас и в чужбина през последните няколко години. По подобаващ начин са оповестени победителите и са показани моменти от вътрешните университетски състезания. В изложбата са намерили място и щафети, флагчета и снимки от състезания, посветени на 70-годишнината от създаването на Русенския университет „Ангел Кънчев“.

В частта от изложбата, посветена на постиженията в областта на туризма и опазване на околната среда, бе показан снимков материал и уникални експонати от едновременното изкачване на 50-те планински върха на 22 септември 2010 г., от проведения за един ден маратон от връх Ком до нос Емине през 2011 г., от трансверзала от Дунав до Бяло море през 2012 г., от звездобразния осемлъчев поход „Памет българска“ през 2013 г., от изкачването на осемте най-известни планински върха в България в рамките на акцията „Върхове на знанието, науката и книжовността“ през 2014 г. и от Марша на седемдесетилетието през 2015 г.

Председателят на Университетския спортен център проф. д-р Борислав Ангелов с награда от Асоциацията за университетски спорт

природозащитно дружество „Академик“ през 1960 г. до наши дни. Чрез своя характерен стил на едновременно интерпретиране на важни исторически факти и дребни на пръв поглед подробности от ежедневието, авторът ни прави свидетели на един непрекъснат процес на създаване и развитие на спортната база и свързаните с това успехи на студентите спортисти на Русенския университет „Ангел Кънчев“. В книгата е поместен богат статистически материал, разпределен по десетилетия, и снимков материал, които ни убеждават допълнително в коректността на извършената от автора работа по събиране и интерпретация на историческите факти.

Тържествено слово

Проф. д-р инж. Борислав Ангелов, Председател на УСЦ „Академик“

Академичната общност на Русенския университет „Ангел Кънчев“ тържествено отбеляза на 2 декември 2015 г. две кръгли годишнини – 60 години от създаването на Университетския спортен клуб „Академик“ и 55 години от регистрирането на Спортно-туристическото и природозащитно дружество „Академик“. Редно е в такъв момент, с признателност и заслужена гордост, да обърнем поглед назад към онези години, в които са направени първите основополагащи стъпки.

През есента на 1955 г. се полага началото на организираната спортна дейност в Русенския уни-

На Тържественото събрание концерт, проведено в Канев Център, бяха

Десетте най-добри студенти-спортисти на Седмото десетилетие на Русенски университет

обявени победителите в анкетата *Спортист на седмото десетилетие на Русенския университет „Ангел Кънчев“*, както и се наградиха студентите спортисти, постигнали високи резултати в областта на спорта и туризма.

В анкетата, определяща 10-те най-добри спортисти, бяха включени имената на 23 студенти спортисти, постигнали високи успехи на спортното поле в периода от 2006 г. до 2015 г. Точно 60 преподаватели, спортни дейатели, спортисти и журналисти избраха десетте най-добри, които бяха отличени на тържествения концерт:

1. ТОДОР СЪБЕВ – карате-до, джу джицу, двукратен световен шампион, европейски златен медалист, многократен балкански и републикански шампион;
2. ИВАЙЛО КАМЕНАРОВ – спортно ориентиране и кросово бягане, 32-кратен шампион на страната, многократен балкански и студентски шампион, участник на 11 световни първенства за мъже и призьор от световни студентски първенства;
3. ВЕСЕЛА ГЕОРГИЕВА – тенис на маса, многократен студентски шампион, участник на две световни студентски първенства, състезател на СКТМ „Дунав“;
4. ВАЛЕРИ ВЕЛИКОВ – джудо, бойно самбо, ММЕ, европейски шампион на смесени бойни изкуства, призьор от световно първенство, шампион на България, двукратен студентски златен медалист;
5. АЛЕКСАНДРА РИБАРОВА – лека атлетика, двукратен студентски шампион, шампион на България при жените-многобой;
6. АНГЕЛ ПАВЛОВ – волейбол, трикратен шампион на летни университетски игри, призьор на националната универсиада, избран за най-добър нападател на студентските турнири;
7. ГЕОРГИ МИНКОВ – баскетбол, двукратен държавен студентски шампион, участник в световно и европейско студентско първенства, състезател на БК „Дунав“;
8. СТАНИСЛАВ КОСТАДИНОВ – лека атлетика, балкански и студентски шампион, призьор от държавни първенства;
9. ТАНЯ СТОЯНОВА – лека атлетика, трикратен студентски шампион, балкански златен медалист, републикански вицешампион;
10. ХЮСЕИН КЕХАЙОВ – спортно ориентиране и кросово бягане, двукратен студентски шампион, вицешампион на България, национален състезател – участник на Световното студентско първенство 2014 г.

Материалът е предоставен от РУ-Спорт и ДВОР

верситет (тогава ВИМЕСС) – основан е Студентският спортен клуб „Академик“. Студентското туристическо дружество „Академик“ (днес Спортно-туристическо и природозащитно дружество „Академик“) е създадено през 1960 г., а през 1962 г. е сформирана и катедрата „Физическо възпитание и спорт“.

В първите години на организационно укрепване спортната дейност е насочена предимно към организиране на вътрешни турнири, в които се включват както студентите, така и преподавателите. Най-голям интерес предизвикват турнирите по футбол. В началото в тези турнири участват представителни отбори на отделните факултети, а по-късно се организира предварителна фаза, в която се състезават отборите на административните студентски групи от специалностите, по които се

обучават студенти в съответния факултет. През следващите години се изграждат основните секции на Студентския спортен клуб „Академик“ – по футбол, лека атлетика, волейбол, баскетбол, хандбал, тенис на маса, шахмат. В началото на 60-те години на миналия век спортните секции укрепват. През 1964 г. е построена първата спортна зала. Постепенно турнирите по отделните видове спорт прерастват във вътрешни пролетни и есенни спартакиади. Студентите спортисти печелят и първите си медали от републиканските студентски шампионати.

В края на миналия век студентският спорт в България е изправен пред сериозни трудности – намаляват се часовете по физическо възпитание и спорт, нарушава се ритъмът в провеждането на републиканските студентски шампионати, все

60 години Университетски спортен клуб „Академик“ 55 години Спортно-туристическо и природозащитно дружество

по-трудно се намират средства за поддържане и развитие на спортната база. Русенският университет, за разлика от много други висши училища у нас през

чужбина, като 234 от тези медали са златни.

Неразделна част от спорта в Русенския университет е туристическата дейност и дейността,

На 8 ноември 2015 г., в навечерието на гържественото отбелязване на 70 години от създаването на Русенския университет, Университетският спортен

този труден период, продължава да полага усилия за развитие на студентския спорт и разширяване на спортната база. През 2003 г. е открит новият спортен комплекс „Академик“, който се състои от многофункционална спортна зала с игрално поле за волейбол, баскетбол, хандбал и бадминтон. В залата е монтирана и изкуствена стена за спортно катерене. Към спортния комплекс са оформени самостоятелни зали за тенис на маса и фитнес, както и учебни зали и кабинети за преподавателите от катедра „Физическо възпитание и спорт“. В този труден период, с общите усилия на студентите и преподавателите от Спортно-туристическото и природозащитно дружество „Академик“, продължава стопанисването на двете старопланински хижи „Козя стена“ и „Ехо“, които и днес са на разположение на студентите туристи. За по-добрата организация на спортната и туристическата дейност в Русенския университет през 2005 г. е създаден Университетският спортен център, в състава на който са включени катедра „Физическо възпитание и спорт“, Студентски спортен клуб „Академик“ и Спортно-туристическо и природозащитно дружество „Академик“.

Нов тласък в развитието на спорта в университета дава приетата от Академичния съвет през 2008 г. Стратегия за развитието на спортната база. Стратегията е последвана от разработване на техническа документация и поетапно изграждане на предвидените спортни обекти. През 2009 г. е завършено обновяването на тревното покритие на футболния терен, а през 2014 г., с безспорния личен принос на ректора на университета чл.-кор. проф. Христо Белоев, е направена най-крупната инвестиция в развитието на спортната база на Русенския университет през последните 30 години – над 1 млн. лева. На 10 септември 2015 г. министър-председателят на Р България г-н Бойко Борисов откри обновения спортен комплекс, който се състои от основно ремонтираната стара спортна зала и три открити игрища с изкуствена настилка и трибуни за зрители към тях с 200 седящи места.

Приемствеността в политиката на академичните ръководства през изминалите години в развитието на спортната база, провеждането на учебен процес и подготовката и участието на студентите спортисти в студентските първенства и спартакиади у нас и в чужбина дават своите богати плодове. Спортната слава на Русенския университет в недалечното минало защитават студенти спортисти, достигнали най-високите върхове в своите спортове на национално и международно ниво. Равносметката за изминалите шест десетилетия е наистина впечатляваща – над 800 медала от студентските надпревари у нас и в

свързана с опазване на природата. Едва ли е възможно в една такава кратка ретроспекция да се представи разнообразната и наситена дейност на Спортно-туристическото и природозащитно дружество „Академик“. Въпреки това не можем да не отбележим следните факти от недалечното минало: дружеството е инициатор на редица изкачвания във високите планини на Европа, като повече от 300 туристи са покорили най-високите върхове в Кавказ, Алпите, Татрите, Карпатите и Олимп; Спортно-туристическото и природозащитно дружество „Академик“ е инициатор, инвеститор и основен изпълнител в периода от 1982 до 1985 г. на построяването на единствената у нас университетска високопланинска хижа в България, хижа „Ехо“; през 1987 г., за съществен принос във физическото и духовно израстване на младите хора, дружеството е удостоено с високото държавно отличие орден „Кирил и Методи“ I степен.

В периода от 2010 до 2015 г. Спортно-туристическото и природозащитно дружество „Академик“ е инициатор и основен организатор на 6 мащабни университетски инициативи.

1. Едновременно, в 11:00 ч. на 22 септември 2010 г., изкачване на 50 от най-високите и популярни планински върхове в България от 307 студенти, преподаватели и служители от Русенския университет.

2. Поетапен едновременен маратон от връх Ком до нос Емине, на 22 май 2011 г., със 102 участници;

3. Трансверзала „Възраждане 1762“ от Дунав до Бяло море, с преминаване от устието на р. Тимок през най-високите планини на Балканите – Стара планина, Витоша, Рила и Пирин. След това походът продължи по долината на р. Струма до Света гора и Бяло море. Разстоянието е преодоляно за 36 часа на 20 и 21 юли 2012 г. от 150 участници.

4. Осемлъчевият звездообразен поход „Памет Българска 2013“, проведен от 26 април до 6 май 2013 г. със 185 участници.

5. Акцията „Върхове на знанието, науката и книжовността“, с изкачване на 8 от най-високите и известни планински върхове в България от 140 участници през 2014 г., които носеха със себе си 140 страници от 8-те раздела на Рибния буквар. След връчването на разделите на ректора на университета чл.-кор. проф. Христо Белоев бе сплобено уникално копие на първия български буквар.

6. Марш на седемдесетилетието в 4 лъча, с щифтно преминаване на разстоянието от четирите крайни гранични точки на България – устието на река Тимок, връх Тумба, Резовска река и нос Шабла, до Русе от 12 групи с 220 участници през настоящата 2015 г.

клуб „Академик“ и Спортно-туристическото и природозащитно дружество „Академик“ проведеха съвместно уникална спортно-туристическа проява – паралелни лекоатлетически и велосипедни пробези от филиалите на университета в Разград и Силистра до Ректората в Русе, с което символично подчертаха единството между отделните структурни звена на университета.

Спортните и туристическите успехи на студентите от Русенския университет не биха били възможни без активната работа на преподавателите и треньорите от катедра Физическо възпитание и спорт, на преподавателите-председатели на спортните секции към Университетския спортен клуб „Академик“, на преподавателите, инструкторите и планинските водачи от Спортно-туристическото и природозащитно дружество „Академик“, както и отличната координация със Студентския съвет и Спортната комисия към Студентския съвет. Провеждането на изключително важните прояви на масовия спорт – вътрешните пролетни и есенни спартакиади и туристически прояви, са изцяло дело на студентите.

В края на шестото спортно десетилетие, белязано с изключителните успехи на студентите спортисти на Русенския университет, от името на ръководството на Университетския спортен център поздравявам студентите спортисти и спортните педагози и деятели с постигнатите успехи и им пожелавам нови, още по-високи резултати през следващото десетилетие.

СТУДЕНТСКА ИСКРА

vestiskra@uni-ruse.bg,
web: www.uni-ruse.bg

Издава Русенският университет „Ангел Кънчев“ ул. „Студентска“ № 8

Вестник „Студентска искра“ е носител на Орден „Св. Св. Кирил и Методий“ II степен с указ № 1517/19.05.1983 г. на ДС на Р България и е удостоен с Почетния знак на Русенския университет на 05.02.2013 г.

Главен редактор: доц. д-р Анелия Манукова
Редакционен екип: Мая Сапунджиева
Коректор на броя: Йовка Райчева
Спорт: Валентин Каменаров
Репортер: С. Масуркова
Фоторепортери: Ю. Андонова, В. Дочев
Вестникът се издава в електронен формат и на хартиен носител и се разпространява безплатно. Редакционно броят е приключен на 11.12.2015 г.